

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ // ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ

► Η ύφεση στην Ελλάδα δεν είναι καθόλου βαθιά και οι αγορές, πολλές φορές, διαπράττουν σοβαρά λάθη εκτιμά ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ, Γ. Στουρνάρας, που θεωρεί ελάχιστες τις πιθανότητες αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους ή διαγραφής μέρους αυτού. Προβλέπει ότι ίσως επεκταθεί το πακέτο διάσωσης από

Ε.Ε. και ΔΝΤ πέραν της τριετίας και προειδοποιεί πως όσοι βγάσουν τις καταθέσεις τους στο εξωτερικό επί της ουσίας «πυροβολούν τα πόδια τους».

υθυντής του ΙΟΒΕ

“

ΠΡΟΣ... ΕΝΤ

Η τελική απόφαση της Ευρωζώνης για δημιουργία του οχήματος ειδικού σκοπού (SPV) με αρχικό κεφάλαιο 750 δισ. ευρώ, θεωρώ δεδομένο ότι θα εξελιχθεί σε ένα Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο στα πρότυπα του ΔΝΤ, διευκολύνει την επέκταση τέτοιου είδους πακέτων διάσωσης.

“

ΜΙΑ Η ΛΥΣΗ

Σήμερα η στρατηγική εξέδου από την κρίση είναι μία και μοναδική: Η επιμελής εφαρμογή του Μνημονίου, τα μέτρα του οποίου είναι αναγκαία, από όποια οπτική γωνία και αν τα δει κάποιος. Και νομίζω ότι αυτό κάνει η κυβέρνηση.

“

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΦΕΣΗ

Η ύφεση δεν νομίζω να είναι παρατεταμένη. Φέτος, και λιγότερο του χρόνου. Αν δείτε προσεκτικά τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, παρά τα όσα λέγονται και γράφονται από διεθνείς αναλυτές, η ύφεση στην Ελλάδα δεν είναι καθόλου βαθιά.

“

ΑΠΑΡΕΓΚΛΙΤΑ

Η εκταμίευση των δανείων συναρτάται με την πρόοδο των μέτρων του Μνημονίου. Δεν επιτρέπονται επί μέρους στρατηγικές και διαφοροποιήσεις στην εφαρμογή του Μνημονίου.

ΟΙ ΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΠΡΑΤΤΟΥΝ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΛΑΘΗ

► Τα σενάρια περί χρεοκοπίας της Ελλάδας διαρκώς διαψεύδονται και διαρκώς επανέρχονται παρά τα μέτρα των τελευταίων μηνών. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Αυτό συμβαίνει διότι υπάρχει ακόμα αβεβαιότητα στις αγορές για την ικανότητα της Ελλάδας να επαναφέρει την οικονομία σε ισορροπία μετά τον σοβαρό εκτροχιασμό των τελευταίων ετών. Επίσης, διότι υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην αντίληψη και αντιμετώπιση του προβλήματος τόσο από τις ελληνικές κυβερνήσεις όσο και από την Ευρωζώνη. Παρ' όλα αυτά, τα τελευταία στοιχεία (πενταμήνου) δείχνουν ότι το έλλειμμα της Κεντρικής Κυβέρνησης σε τριμηνιαία βάση έχει μειωθεί κατά 35%, δηλαδή πολύ κοντά στον ετήσιο στόχο (40%). Μην ξεχνάτε ότι και το 1994 οι αγορές στοιχημάτιζαν με απόλυτο τρόπο στην υποτίμηση της δραχμής, κάτι που δεν έγινε. Όπως δεν διαλύθηκε το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα το καλοκαίρι του 1992 μετά την κερδοσκοπική επίθεση και έξοδο της βρετανικής λίρας από το Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών, όταν όλοι στοιχημάτιζαν σ' αυτό. Το αντίθετο, μάλιστα, συνέβη, μπήκαν οι βάσεις για το κοινό νόμισμα, το ευρώ! Οι αγορές, λοιπόν, διαπράττουν, πολλές φορές, σοβαρά λάθη.

ΑΥΤΟΙ ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΕΝΑΡΙΑ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ

► Ποιοι έχουν συμφέρον από τη διακίνηση και αναζωπύρωση τέτοιων σεναρίων;

Ιδιαίτερως όσοι έχουν επενδύσει σε «γυμνά» ασφαλιστήρια συμβόλαια έναντι χρεοκοπίας (CDS) και έχουν «σορτάρει» τόσο τα ελληνικά ομόλογα όσο και το ευρώ. Επίσης, όσοι έχουν συμφέρον να μεταφερθούν χρήματα Ελλήνων καταθετών εκτός Ελλάδος.

ΕΡΧΕΤΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

► Από το 2012 και μετά το Δημόσιο πρέπει να «επιστρέψει» στις αγορές για να δανειστεί υψηλά ποσά και θα βρίσκεται αντιμέτωπο με την αναχρηματοδότηση ενός χρέους που εκτιμάται περίπου στο 150% του ΑΕΠ. Η προοπτική αυτή πυροδοτεί σενάρια αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους ή στη χειρότερη περίπτωση σε διαγραφή μέρους αυτού. Πόσο πιθανό είναι κάτι τέτοιο;

Είναι ελάχιστα, και κυριολεκτώ στο ελάχιστο, πιθανό, και αυτή η ελάχιστη πιθανότητα θα υλοποιηθεί μόνο εάν αποτύχουμε παταγωδώς να εφαρμόσουμε το Μνημόνιο που υπογράψαμε με την «τρίκα». Εάν επιτύχουμε, το οποίο είναι και το πλέον πιθανό σενάριο λόγω των μεγάλων δυνατοτήτων

Και όμως, η ύφεση στην Ελλάδα δεν είναι τόσο βαθιά

που υπάρχουν, θα επιστρέψουμε στις αγορές. Ενδεχομένως, επίσης, να υπάρξει, μετά το τέλος της τριετίας, περαιτέρω επέκταση μικρού μέρους του πακέτου διάσωσης για μια ακόμα τριετία, τούτου εξαρτώμενου από τις τότε συνθήκες στις αγορές. Η τελική απόφαση της Ευρωζώνης για δημιουργία του οχήματος ειδικού σκοπού (SPV) με αρχικό κεφάλαιο 750 δισ. ευρώ, το οποίο θεωρώ δεδομένο ότι θα εξελιχθεί σε ένα Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο

μικής απειθαρχίας που δυστυχώς μας χαρακτηρίζει, είναι σκόπιμο οι δημοσιονομικοί κανόνες που απορρέουν από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης να ενσωματωθούν στο Σύμφωνο μας. Επίσης, όλοι ανεξαιρέτως οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, π.χ. τοπική αυτοδιοίκηση, ασφαλιστικά ταμεία, πρέπει να δημοσιεύουν ισολογισμούς με βάση Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και να ελέγχονται από ορκωτούς ελεγκτές, ενώ πρέπει να απαγορευθεί

όποια οπτική γωνία και αν τα δει κάποιος. Και νομίζω ότι αυτό κάνει η κυβέρνηση. Είναι γεγονός ότι στις διαρθρωτικές αλλαγές υπάρχουν αντιστάσεις, φοβάμαι ακόμα και από υπουργούς, που εμφανίζονται ακόμα από ιδέες του παρελθόντος. Θα ήταν, επίσης, επιθυμητό να εκπονηθεί δεκαετής πρόγραμμα ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και μείωσης αφενός του λόγου του δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ κοντά στο 80% και αφετέρου του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κάτω του 3% του ΑΕΠ. Στο δεκαετές αυτό πρόγραμμα θα παρουσιάζεται το νέο αναπτυξιακό πρότυπο της χώρας, μέσα από τις στάσεις της κρίσης.

ΚΑΜΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ

► Εντοπίζετε αδύνατα σημεία στην κυβερνητική πολιτική σε ό,τι αφορά στην επιτυχή εφαρμογή του Μνημονίου της Ελλάδας με την Ε.Ε. και το ΔΝΤ; Η Ελλάδα σκεδόν πάντα υστερεί στο συντονιστικό-οργανωτικό μέρος κάθε εγχειρίματος. Αυτό πρέπει τώρα, όμως, να προσεχθεί ιδιαίτερα λόγω της κρισιμότητας των στιγμών, αφού η εκταμίευση των δανείων συναρτάται με την πρόοδο των μέτρων του Μνημονίου. Δεν επιτρέπονται επί μέρους στρατηγικές και διαφοροποιήσεις

στην εφαρμογή του Μνημονίου.

► Ποιος είναι ο μεγαλύτερος φόβος σας για τις εξελίξεις στην οικονομία τους επόμενους μήνες και ποιες κινήσεις κρίνεται επιβεβλημένες; Δεν φοβάμαι κάτι συγκεκριμένο. Η επιμελής εφαρμογή του Μνημονίου πρέπει να κρίνει την επίδοση του κάθε κυβερνητικού στελέχους, αφού αυτό αποτελεί το διαβατήριο για τη σωτηρία μας. Ο πρωθυπουργός πρέπει να είναι άτεγκτος και ανυποχώρητος σ' αυτό.

ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΦΕΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

► Πόσο παρατεταμένη εκτιμάτε πως θα είναι η ύφεση στην Ελλάδα; Από τι εξαρτάται η ανάκαμψη; Δεν νομίζω να είναι παρατεταμένη. Φέτος, και λιγότερο του χρόνου. Αν δείτε προσεκτικά τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, παρά τα όσα λέγονται και γράφονται από διεθνείς αναλυτές, η ύφεση στην Ελλάδα δεν είναι καθόλου βαθιά.

Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε στο πρώτο τρίμηνο σε σχέση με πέρσι. Το ΑΕΠ μειώθηκε κυρίως επειδή έπεσαν οι δημόσιες επενδύσεις προκειμένου να συγκρατηθεί το έλλειμμα. Άρα, πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί για να μην δίνουμε λάθος εντυπώσεις στον κόσμο. Η ανάκαμψη θα εξαρτηθεί από τις διεθνείς εξελίξεις, τη γρήγορη δημοσιονομική προσαρμογή -η οποία θα μας ανοίξει και πάλι τις πύλες της διεθνούς ρευστότητας- κυρίως, όμως, από τις διαρθρωτικές αλλαγές, ιδιαίτερως το άνοιγμα των αγορών και των επαγγελματιών. Εκεί είναι η μεγάλη ευκαιρία. Έχουμε κάνει σημαντική έρευνα στο ΙΟΒΕ και το θεμελιώσαμε απόλυτα αυτό. Από τις έρευνες προκύπτει ότι η αύξηση του ΑΕΠ από τις διαρθρωτικές αλλαγές στην επόμενη πενταετία υπερβαίνει το 10%.

ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΑ Πολεμούν με... γκράδες τα «λείζερ» στις αγορές

► Θεωρείτε επιβεβλημένες νέες θεσμικές παρεμβάσεις στη δομή της Ευρωζώνης και σε ποια κατεύθυνση πρέπει να κινηθεί η Ε.Ε.; Απολύτως. Πρώτον, το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης πρέπει να γίνει αυστηρότερο ως προς την εφαρμογή του, αλλά και πιο ευέλικτο. Δεύτερον, πρέπει να τεθούν όρια στα ελλείμματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (αυτό αφορά χώρες του ευρωπαϊκού νότου), αλλά και στα πλεονάσματα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (αυτό αφορά τη Γερμανία και ορισμένες άλλες χώρες του ευρωπαϊκού βορρά). Διαφορετικά η Ευρωζώνη κινδυνεύει να περιπέσει σε χρόνια στασιμότητα. Τρίτον, πρέπει η ενοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος να γίνει αυστηρότερη και να τεθούν περιορισμοί σε όλες τις επιθετικές συναλλακτικές πρακτικές όπως είναι τα «γυμνά» σορτρίσματα. Η εμπειρία δείχνει ότι η ζήμια που προκαλούν είναι πολύ μεγαλύτερη από το όφελος ρευστότητας που προσφέρουν. Οι τελευταίες εξελίξεις και συζητήσεις στο ECOFIN ήταν προς την ορθή κατεύθυνση. Τονίζω ιδιαίτερα τη δημιουργία του οχήματος ειδικού σκοπού (SPV) με αρχικό κεφάλαιο 750 δισ. ευρώ, το οποίο ευχίς έργο είναι να εξελιχθεί σε ένα πλήρες νομισματικό ταμείο. Με τον τρόπο αυτό θα ηρξασούν οι αγορές διότι θα γνωρίζουν ότι ανά πάσα στιγμή θα υπάρχει ένα μεγάλο μαζιλάρι ασφαλείας, που στην ουσία θα καλύπτει όλο τον ευρωπαϊκό νότο.

Χρειάζεται, όμως, ταχύτητα στις αντιδράσεις και τεχνολογία. Οι εποπτικές αρχές αιχμαλωτίστηκαν τα τελευταία χρόνια από τις επενδυτικές τράπεζες και τους κάθε λογής «σορτάκηδες». Οι μεν πολεμούσαν με γκράδες και οι δε με λείζερ! Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί. Για το καλό των οικονομικών και των κοινωνιών.

Πυροβολούν τα πόδια τους οι πανικόβλητοι που βγάζουν τα λεφτά τους στο εξωτερικό

► Αν ορισμένες τράπεζες αποτύχουν, θεωρώ ότι υπάρχουν τρόποι υποχρεωτικής εξυγίανσής τους

«ΟΜΠΡΕΛΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ»

ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

► Η εντεινόμενη φημολογία περί αποχώρησης από το ευρώ και χρεοκοπίας της Ελλάδας πλήττει καταρχήν τις τράπεζες. Πόσο ασφαλείς είναι τελικά το ελληνικό τραπεζικό σύστημα; Θεωρείτε αναπόφευκτο ένα κύμα εξαγορών και συγχωνεύσεων;

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι, και αυτό, κάτω από την «ομπρέλα προστασίας» του Μνημονίου και της τρέικας. Άρα δεν κινδυνεύει. Δεν θεωρώ αναπόφευκτες τις εξαγορές και συγχωνεύσεις. Αναπόφευκτη θεωρώ την εξυγίανση των ισολογισμών όλων των τραπεζών και τη μεγαλύτερη διαφάνεια. Αν ορισμένες τράπεζες αποτύχουν, υπάρχουν τρόποι υποχρεωτικής εξυγίανσής τους, στο πλαίσιο του υπό σύσταση Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο προβλέπεται ρητά στο Μνημόνιο.

ΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΣ

► Ποιους κινδύνους κρύβει η μεγάλη εκροή καταθέσεων που καταγράφεται από την Ελλάδα στο εξωτερικό; Είναι ασφαλείς οι καταθέσεις στην Ελλάδα; Γιατί δεν πείθονται οι καταθέτες από τις διαρκείς διαβεβαιώσεις που παρέχονται;

Ορισμένα τμήματα του ελληνικού λαού δυστυχώς ήταν, και συνεχίζουν να είναι, ευάλωτα στην κάθε είδους ανυπόστατη φημολογία. Η εκροή καταθέσεων που καταγράφεται δεν μπορεί να θεωρηθεί μεγάλη. Οι καταθέσεις μας είναι ασφαλείς. Βρισκόμαστε, όπως ήδη ανέφερα, κάτω από την προστασία της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Μην ξεχνάτε τη διάσωση εκείνων των γερμανικών τραπεζών πέρσι που είχαν εκτεθεί σε τοξικά ομόλογα τύπου Lehman Brothers. Όσοι Έλληνες βγάζουν τα λεφτά τους έξω ακούγοντας τη φημολογία των επιτηδείων κινδυνεύουν να υποστούν σημαντική απώλεια του κεφαλαίου τους. Πυροβολούν στην ουσία τα πόδια τους.

Η ΕΚΤ ΘΑ ΑΡΓΗΣΕΙ ΝΑ ΑΠΟΨΥΡΕΙ ΤΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ

► Αυτή τη στιγμή οι τράπεζες αντλούν αθρόα ρευστότητα από την ΕΚΤ, που λειτουργεί σαν ασπίδα απέναντι στην κρίση χρέους. Τι θα συμβεί εάν κάποια στιγμή αυτό σταματήσει; Πώς πρέπει να προετοιμαστεί το τραπεζικό σύστημα ενόψει της προοπτικής αυτής;

Η ΕΚΤ θα αποσύρει σταδιακά τη ρευστότητα από τις ελληνικές τράπεζες όσο ομαλοποιούνται οι συνθήκες, εξέλιξη η οποία συναρτάται απόλυτως με την αποκατάσταση της δημοσιονομικής σταθερότητας. Κανείς δεν την υποχρεώνει να το κάνει νωρίτερα. Η συνολική ποσοστιαία αύξηση της ρευστότητας στην Ευρωζώνη είναι πολύ μικρότερη απ' ό,τι στις ΗΠΑ ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, και το ελληνικό τραπεζικό σύστημα πολύ μικρό για να έχει ουσιαστική επίδραση στη συνολική ρευστότητα της Ευρωζώνης. Με λίγα λόγια, η νομισματική πολιτική της ΕΚΤ δεν κινδυνεύει από τις ελληνικές τράπεζες και τα ελληνικά ομόλογα.

“

ΔΕΝ ΚΙΝΔΥΝΕΟΥΝ ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι, και αυτό, κάτω από την «ομπρέλα προστασίας» του Μνημονίου και της τρέικας. Άρα δεν κινδυνεύει. Δεν θεωρώ αναπόφευκτες τις εξαγορές και συγχωνεύσεις

“

ΜΙΚΡΗ ΕΚΡΟΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Η εκροή καταθέσεων από τις ελληνικές τράπεζες που καταγράφεται δεν μπορεί να θεωρηθεί μεγάλη. Οι καταθέσεις μας είναι ασφαλείς.

ΚΑΤΑΛΥΤΗΣ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ

Η «τρόικα» φέρνει αλλαγές στον πολιτικό χάρτη

► Οι βίαιες αλλαγές στο πεδίο της οικονομίας, οι αποκαλύψεις για το εύρος των υποθέσεων διαφθοράς και οι κραδασμοί στην κοινωνία από τα σκληρά μέτρα έχουν επιπτώσεις στο ήδη προβληματικό πολιτικό σύστημα της χώρας

ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΗ ΠΑΛΛΗΚΑΡΗ
epalikaris@pegasus.gr

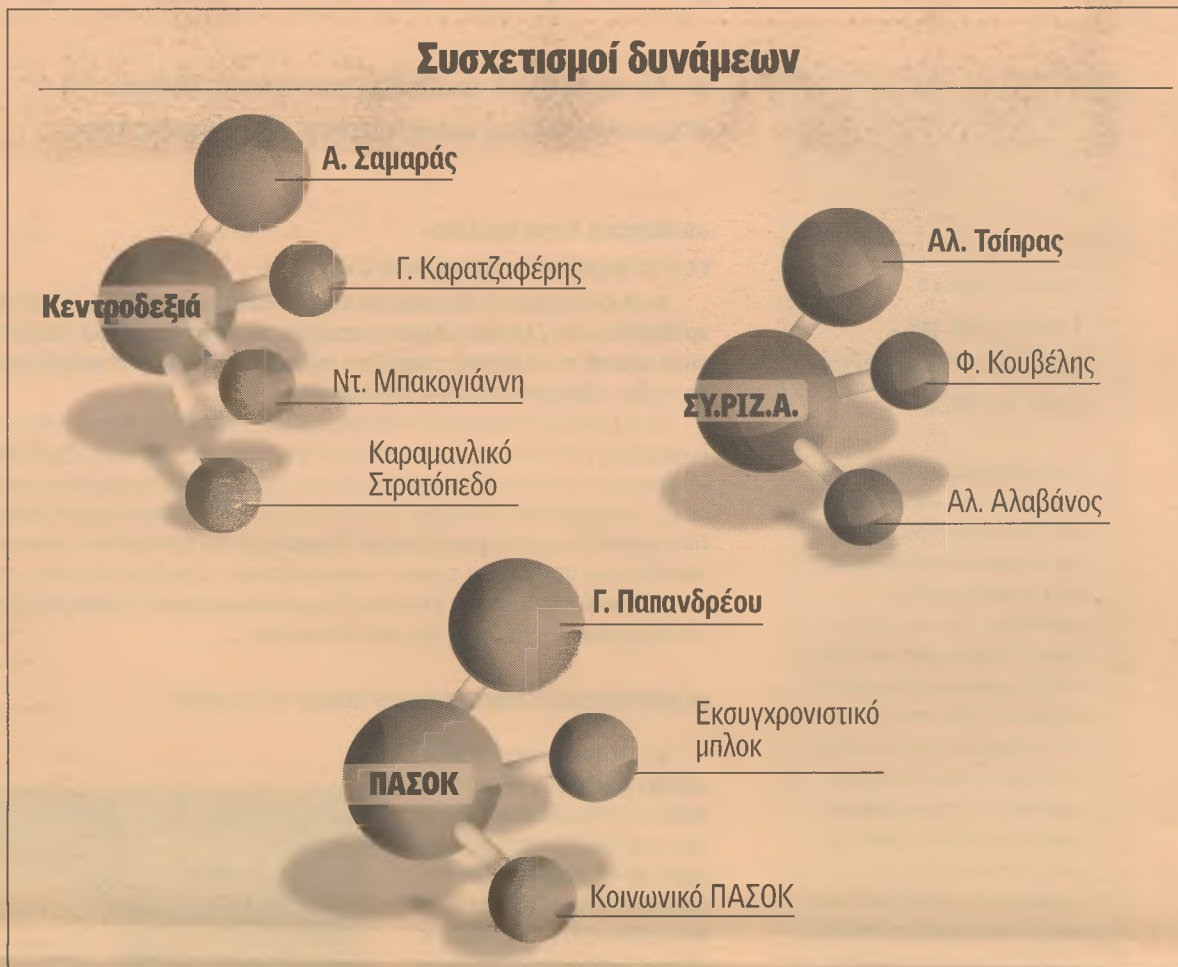
Την περασμένη Τετάρτη, λίγο πριν από το μεσημέρι, ο πρόεδρος της Βουλής διάβαζε τη δήλωση ανεξαρτητοποίησης των τεσσάρων βουλευτών της Ανανεωτικής Πτέρυγας, ύστερα από ένα «ψυχοφθόρο» συνέδριο του Συνασπισμού. Χωριστά στα έδρανα και με ξεχωριστό γραφείο στη Βουλή, οι κ.κ. Κουβέλης, Λεβέντης, Ψαριανός και Τσούκαλης επιζητούν πλέον την ανασυγκρότηση των δυνάμεών τους με ορίζοντα πιθανότητα τη συγκρότηση ενός νέου πολιτικού σχηματισμού.

Ο ΣΥΡΙΖΑ μετά την εξέλιξη αυτή αντιμετωπίζει κίνδυνο τριχοτόμησης, καθώς το «Μέτωπο Αλληλεγγύης και Ανατροπής» του κ. Αλ. Αλαβάνου σύντομα θα δει την πόρτα την εξόδου είτε με πρωτοβουλία του πρώην προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ είτε με απόφαση της Γραμματείας του κόμματος για έξωση...

ΑΝΑΚΑΤΑΤΑΞΕΙΣ

Ήταν μια ακόμη εξέλιξη που φανερώνει ότι στο ελληνικό κοινοβούλιο γίνονται μάρτυρες ανακατατάξεων, που ασφαλώς έχουν τη σημασία τους. Κατά πολλούς, οι ανακατατάξεις αυτές άργησαν κιόλας, καθώς εκτιμούν πως οι βίαιες αλλαγές που καταγράφονται στο πεδίο της οικονομίας, οι αποκαλύψεις για το εύρος των υποθέσεων διαφθοράς και οι κραδασμοί στην κοινωνία από τα σκληρά μέτρα δεν μπορούν παρά να έχουν επιπτώσεις στο ήδη προβληματικό πολιτικό σύστημα της χώρας.

Επιπτώσεις, που δεν αποκλείεται να εκδηλωθούν αργά ή γρήγορα σε όλο το πολιτικό φάσμα. Σε κάθε περίπτωση, μια μεγάλη συζήτηση ανοίγει με τα πρώτα δείγματα γραφής μόλις οκτώ μήνες μετά τις εκλογές με σταθερή κυβερνητική πλειοψηφία και με συσχετισμούς στο χώρο της αντιπολίτευσης που δεν προοιωνίζονταν διασπάσεις. Καταλύτης των εξελίξεων ασφαλώς παραμένει η εφαρμογή του μνημονίου με την «τρόικα» ή, με άλλα λόγια, η διαχείριση των δύσκολων παραμέτρων για την έξοδο από την κρίση και την ανάταξη της οικονομίας. Ένα μήνα πριν, κατά την κρίσιμη συνεδρίαση της Βουλής για την υιοθέτηση του μνημονίου, η κ. Ντόρα Μπακογιάννη ψήφισε υπέρ, η ΝΔ όμως το καταψή-

Μια μεγάλη συζήτηση ανοίγει με τα πρώτα δείγματα γραφής μόλις οκτώ μήνες μετά τις εκλογές, με σταθερή κυβερνητική πλειοψηφία και με συσχετισμούς στον χώρο της αντιπολίτευσης που δεν προοιωνίζονταν διασπάσεις

φιζε με όρους μάλιστα κομματικής πειθαρχίας. Αποτέλεσμα, ήταν η κ. Μπακογιάννη να τεθεί εκτός κόμματος και να προσδώσει νέα χαρακτηριστικά στις διεργασίες στον κεντροδεξιό χώρο. Μάλιστα, μετά και την τελευταία ομιλία του προέδρου του

κόμματος Α. Σαμαρά με τη διατύπωση του «κοινωνικού φιλελευθερισμού» ως βασικής ιδεολογικής παραμέτρου της ΝΔ, η κ. Μπακογιάννη προχώρησε ένα βήμα προς την εξαγγελία ενός νέου σχήματος. «Οι φιλελεύθερες δημοκρατικές δυνάμεις της

Ελλάδας, σε αυτήν την κρίσιμη για τη σωτηρία της χώρας στιγμή, απαιτούν να έχουν ρόλο και λόγο», είπε, ενισχύοντας την άποψη όλων όσοι προεξοφλούν την εμφάνιση νέου φορέα που θα διεκδικήσει το «χαμένο Κέντρο» από τη ΝΔ. Παράλληλα, η αποκρήρυξη του «μεσαίου χώρου» από τον κ. Σαμαρά, διέγραψε μια νέα διαχωριστική γραμμή με τις δυνάμεις που πρώην πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή, που είχε οικοδομήσει με αυτή τη βάση τη στρατηγική της ΝΔ προς την εξουσία. Οι δυνάμεις του καραμανλισμού μπορεί να διεκδικούν την «ψυχή» της συντηρητικής παράταξης, ωστόσο θεωρούν απαραίτητη την προάσπιση της πολυσυλλεκτικής ταυτότητας της ΝΔ, την οποία -λένε- ο Κ. Καραμανλής πέτυχε

με τη διατήρηση των εσωκομματικών ισορροπιών για πολλά χρόνια, μέχρι το τέλος. Σε αυτήν την ιδιότυπη «τριχοτόμηση» βρίσκεται η ΝΔ, την ώρα που η επίθεση του προέδρου της ΝΔ και προς το ΛΑΟΣ σηματοδοτεί μια νέα περίοδο «τριβής», με τον Α. Σαμαρά να επιτίθεται στον Γ. Καρατζαφέρη για το δικό του «ναι» στο μνημόνιο και τον πρόεδρο του ΛΑΟΣ να εκτιμά ότι ο κ. Σαμαράς διχάζει αντί να ενώνει την παράταξη.

ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Είναι φανερό ότι «κοινό παρονομαστή» στις ανακατατάξεις αυτές αποτελούν οι εξελίξεις στην οικονομία, η κρίση αλλά και οι πολιτικές αποφάσεις που οριοθετήθηκαν από το μνημόνιο με την «τρόικα» και την εφαρμογή του Προγράμματος Σταθερότητας.

Η Ανανεωτική Πτέρυγα διάλεξε ξεχωριστό μονοπάτι, καθώς οι απόψεις των στελεχών της δεν συνέκλιναν με αυτές του κ. Τσίπρα σε ό,τι αφορά την πολιτική «επένδυση» στην κρίση. Ο κ. Κουβέλης έχει ως αφετηρία την αναγνώριση του προβλήματος- άλλωστε αυτός ήταν ο λόγος που διαφώνησε με τη μη συμμετοχή του κ. Τσίπρα στη διάσκεψη των πολιτικών αρχηγών, για να θυμηθούμε ένα πρόσφατο παράδειγμα- ενώ ο κ. Ψαριανός δήλωνε αντίθετος με τους προβληματισμούς εντός ΣΥΡΙΖΑ περί αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχής του πλαισίου της Ε.Ε. και δράσης μέσα σε αυτό. Παράλληλα, όμως, και η κ. Μπακογιάννη κατηγόρησε τον πρόεδρο της ΝΔ ότι «έχει επενδύσει με τη στάση του στη χρεοκοπία της πατρίδας»...

Αλλά και η βάση της αποστασιοποίησης της Ρηγίλλης και του προέδρου από τον πρώην πρωθυπουργό έχει ως βάση τα «έργα και ημέρες» της γαλάζιας διακυβέρνησης του τόπου, που οδήγησαν άλλωστε και στη βαριά εκλογική ήττα τον περασμένο Οκτώβριο και λειτουργούν ως «βαρίδια» στην προσπάθεια ανάκαμψης της ΝΔ.

Μικρές ως τώρα οι απώλειες, αλλά...

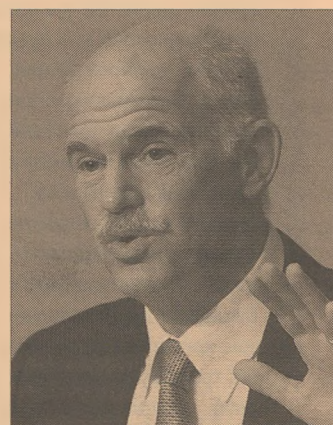
► Ο Γ. Παπανδρέου παραμένει κυρίαρχος στο εσωκομματικό τοπίο παρά τον αιφνιδιασμό με το «παρών»

Οι απώλειες της κυβέρνησης μέχρι τώρα είναι μικρές. Αν και έχει αναλάβει τεράστιο βάρος σε ό,τι αφορά την υλοποίηση των επώδυνων μέτρων, προς το παρόν η κυβερνητική πλειοψηφία δεν δείχνει να απειλείται. Ο Γ. Παπανδρέου εξακολουθεί να είναι κυρίαρχος στο εσωκομματικό τοπίο. Ωστόσο, υπήρξε αιφνιδιασμός στο ΠΑΣΟΚ με τους τρεις βουλευτές που ψήφισαν «παρών» στις 6 Μαΐου στην κρίσιμη συνεδρίαση της Βουλής για το Μνημόνιο. Ανησυχία εκδηλώθηκε και με την κατάθεση ερώτησης από 14 βουλευτές για

το ασφαλιστικό, την περασμένη εβδομάδα. Πιθανή νέα απώλεια στην κρίσιμη ψηφοφορία για το σχετικό νομοσχέδιο συσχετίζεται ακόμα και με αναθέρμανση σεναρίων για διπλές εκλογές το Νοέμβριο.

«ΒΟΥΒΕΣ» ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ωστόσο, οι διεργασίες σε αυτήν τη φάση παραμένουν «βουβές». Μπορεί κανείς να διακρίνει τη συνεχιζόμενη διαμάχη και σε επίπεδο υπουργών, ανάμεσα σε αυτούς που θεωρούν πρώτο πατριωτικό καθήκον την υλοποίηση του Μνημονίου- και ανάμε-

►► Γ. Παπανδρέου

σά τους, εκείνες τις δυνάμεις των πάλαι ποτέ εκσυγχρονιστών- και αυτούς που εξακολουθούν να θέτουν σε πρώτη γραμμή την αγωνία τους για το κοινωνικό προφίλ του ΠΑΣΟΚ. Κάποιοι επιμένουν ότι η σημερινή σκληρή γραμμή προσαρμογής δεν μπορεί να συνυπάρξει για πολύ με το «DNA» ενός ΠΑΣΟΚ. Οι «φωτιές», όμως, που ήδη έχουν ανάψει στον αντιπολιτευτικό χώρο δεν αργούν να ξεφύγουν από τον έλεγχο σε κάθε κατεύθυνση, με τρόπο απρόβλεπτο και συνέπειες που δεν μπορούν να προδιαγραφούν.